

Lo Soment

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals lli-
verries d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol, Rambla de las Flors.
No s' retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dimercres 22 d' Abril de 1903.

ANY XVIII NUM. 4549

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. " 4-
Extranjer y Ultramar. " 8-
Anuncio, á preus convencionales

PASTILLAS SERRA. Son las mellors pera curar la TOS

y totas las malaltias del aparato respiratori, porque modifican las mucosas, facilitan la expectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l' ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina.

En venen á casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana núm 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y FARMACIA NOVA de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGTÍMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meua clínica la Sra. D. N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriuréli l' Aixarop Climent marca SALUD y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá apetit y forsas y se li regularisaren las reglas.
—Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crónica. Cansat d' usar sens cap resultat cuantas emul-
sions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfita Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Lo-
niz, Catedratic de Barcelona.
Exigeixis lo llegtim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expen altre del mateix nom.

PERE BANÚS
METJE-CIRURGIÀ - Dentista
Practica totas las operaciones de la boca: avulsions, ablasions, recseccions, etc.—Reb tots los dias.
DENTADURAS de tots los sistemas. Paladars artificials y contensius pera las fracturas de la mandíbula.
Plassa del Castell 1. ler.—REUS

LLIBRERIA DE TOST GERMANS
ARRABAL JESUS BAIXA
II ULTIMAS NOVELATS LITERARIAS II
BIBLIOTECA POPULAR DE "L' AVENC" A 50 CENTIMS VOLUM
Obras de Guimerá, Rusiñol, Oller, Verdagner, Iglesias, Gener, Massó y Torrents, Catalá, Bassagoda, Colomer, Almirall, Riquer, Mestres y demás autors tant catalans com castellans y extrangers. Tomos de las Bibliotecas Sanpere de Valencia, Tasso, Manecí, Sopena, Lesca-
no, Melinas, Vida literaria, Ambos Mundos y demás que s' publican a Barcelona.
Periódichs Catalans, Joventut, Catalunya, Cu-Cut, La Barretina, La Esquella, La Campana, La Tomasa y demás revistas y diaris que s' publican a Espanya.

GUANOS
FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO
Superiors a 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial para vinyas a 13 pts.
Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors
MASSO Y FERRANDO.—REUS

JOSEPH GRAU RABASCALL
METJE-CIRURGIÀ
Ex-Alumne intern pensionat per oposició del Hospital de la Santa Creu de Barcelona.
Consulta de 11 á 1 y de 6 á 8
Teléfono número 120
Arrabal alta de Jesús número 20, bis, 2on.
REUS

OBRA NOVA
FLORESCENCIA
Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensí Güell.
2 PESSETAS
De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitución y en la libreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

LO MONUMENT DEL DR. ROBERT

Lo monument que, d'acort ab en Lluís Do-
menéch, ha començat á preparar, en Joseph Llimona, pera perpetuar la memoria del gran patrio, no ha passat encara de l'estat d' es-
bog. En lo bocet que, l' genial escultor, té al seu taller, hi ha l' pensament generador de l' obra, peró hi manca la resolució de la seva plasticitat definitiva. Es una concepció gran-
diosa que, pera ésser dignament resolta, exi-
geix horas de meditació y de lluita ab la ma-
teria. L' idea que informa lo futur monument és la deslliuració política y social de Catalu-
nya, atipendre lo nostre poble conciencia de la seva personalitat mercés a la predicació dels apóstols de la terra, guiats un dia per l' insigne doctor Robert.

Stiesberlan las murallas que havian tingut a la patria presonera, cauen a trossos los murs coronats de marlets, que, coma brassos de pedra, l' estrenyian y l' ofegavan... y lo poble catalá vá alsantse, animós y triomfant, de entre las runas del secular esclavaj.
(Un grupo, compost d' homes de tots los es-
taments, avansa cap a primer terme, com si fossin los primers que copsaguessin sortir de l' opressió. Es una representació de l' aposto-
lat dels nostres dias. Los patriotas de cor més valent y d' esperit més illuminat predi-
can l' evangeli del deslliurament als altres germans menys resolutos y menys sabedors de la gran obra. A l' una banda s' hi veu a un segador resolt y brau, ab lo pit descobert y las camés nuas, que atressaga cap a l' acció patriótica a un hoquerol perós. Y, esporu-
guit, a l' altra banda, hi ha un sacerdot jove que predica a can d' orella a l' obrer de la ciutat; un forjador, que, ab lo devantal de cui-
ro al cós y el mall a la mà dreta, sembla re-
animarse el sentir las palabras de redempció.
Darrera d' aquest grupo, que és la part més determinada del projecte, s' aixeca un

zich més amunt en l' esquarterada fortalesa, l' estatua d' un home del món intelectual en-
lairant una gran bandera catalana, quals plechs airosos voleyan voltant la part alta del monument. Al cim d' aquest, dret sobre lo mur superior de la muralla opressora, apareix la gloriosa figura del gran patrio, vestit de toga, a tall d' héroe y apóstol de las reivin-
dicacions de Catalunya. Y a la vora seu, com iniciadoras de l' obra santa de la resurrecció de la terra, ressurten duas imatges alegóri-
cas, simbolisant l' una la Poesia y l' altra la Música, las duas forsas espirituals que més varen contribuir en un principi al desvetlla-
ment de l' ánima catalana.

Tal será, descrit en tristas y desmayadas paraulas, aquest monument commemorat del gran sembrador, que s' aixecará a la plassa de l' Universitat de Barcelona, com a tribut d' amor y admiració dels patriotas catalana a l' home ilustre que vá ésser lo verb de las sevas nobles admiracions.

No més falta dir que l' monument tindrà uns déu metres d' alçaria, y que en la seva construcció s' hi emplearán materials que per la seva varietat, haurán de contribuir en gran manera a l' efecte exornatiu del conjunt. La fortificació mitj enrundada será de pedra blavenca; los grupos d' homes y l' estatua del docto Robert, de bronzo; las figuras simbólicas de la Poesia y la Música, concebudas de una manera altament ornamental, serán de pedra fina, ab aplicacions de diferents me-
talls; la bandera catalana, de bronzo; para l' fondo gróch, y d' esmalt vermell para las quatre barras. Ab aixó pot prejudicarse de l' ornamentalitat ab que s' presentará ariquiri-
d. aquesta obra monumental.

(De La Veu de Catalunya.)

DEL EXTRANJER

París 21.

Memorandum

Telegrafia de Roma que 'ls estudiants de las Universitats de Viena, Praga y Gratz han enviat al Sant Pare un memorandum al objecte de que en dits centres s' estableixi una ensenyansa catòlica.

Los estudiants invocan la intervenció de Lleó XIII aprop del emperador d' Austria.

Lo Vaticá y lo Rey Eduart

Un despaig de Roma diu que la cnestitió de visita del rey d' Inglaterra al Sant Pare, encara no està resolta.

Ho serà després de l' arribada a Roma d' Eduart VII, qui 's podrá donar compte per ell meteix de la significació exacta del cerimonial impost por lo Vaticá.

També diu l' esmentat despaig que Lleó XIII, ha rebut un avis oficial donantli compte de que l' emperador Guíllém li farà una visita lo dia 2 de Maig.

Ja han comensat los travalls de decoració del saló del Trono ahont tindrà lloch la recepció solemne del sobirà alemany.

Lo de Venezuela

Diuhen de Venezuela que continúa la guerra civil. Lo general Bolando al devant de las tropas del govern han derrotat completament a las forsas revolucionarias.

Se feren molts prèsoners, entre ells lo general Ortega.

Temporals de neu

Los diaris publican noticias dels temporals de neu en algunas regions de Fransa y en lo centre d' Europa.

Los danys en los camps son de consideració, haventse perdut molts cullitas.

Intervenció armada

La Patrie publica un telegrama de Viena dihent que està a punt de verificarse l' intervenció armada d' Inglaterra y Fransa al Marroch.

Grieg xiulat

En un concer donat a Chapeller, ha sigut xiulat l' eminent compositor nerueg Eduart Grieg, fins al punt de que tingué que abandonar la direcció de l' orquesta.

La Presse explica aixó dihent que aquesta manifestació no ha sigut contra l'artista, tant volgut dels francesos, sino contra l' extranger, que quan la cnestitió Dreyfus insultà a Fransa.

Lo que diu un Rey

Lo rey Alexandre de Servia ha declarat que la situació actual dels Balkans es molt grave y que lo major perill se troba en la snblevació dels albanesos.

També ha dit que la situació 's complicaria més ab la intervenció de las potencias interessadas.

La revolució dominicana

Comunican de Santo Domingo que 'ls revolucionaris han deixat en llibertat als presos armantlos després.

Corre lo rumor de que ha sigut mort lo secretari del consolat espanyol ó holandés, no haventse confirmat.

Lo president Vázquez s' ha vist obligat a abandonar lo fort de la Concepció a causa d' un incendi que destruí los barris de Cíntat Nova y Sant Carles.

Secció oficial

Junta Municipal del Cens electoral

No havent pogut tindre efecte per falta de número de senyors Vocals la reunió de la Junta convocada pera lo dia d' avuy, se reunirà en sessió pública de segona convocatori a lo dia 22 del actual a las 9 del matí en la qual se pendrán acorts vàlits sigui lo que vulgui lo número de concurrents.

Lo que s' anuncia pera coneixement general dels electors.

Reus 20 Abril 1903.—L' Alcalde president, Enrich Oliiva.

REGISTRE CIVIL

del dia 21 d' Abril de 1903

Naixements

Joan Escarhueta Figueras.—Teresa Sendra Bote.—Teresa Simón Palau.

Matrimonis

Cap

Defuncions

Teresa Roig Marsal, 81 anys, S: Joan 10. —Agustina Tomás Solanes, 74 anys, Mas Vidal.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Sotero

Sant de demá.—S. Jordi

Surt lo SOL a las 5 h. y 1 m. y 's pon a las 6 h. 39 m.; surt la LLUNA a las 2 h. 23 m. y 's pon a las 1 h. 38 m.

MERCATS

Dillams de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

BIBLIOGRAFIA

Lo catalá, ¿es idioma ó dialecte?—per Joseph Aladern.—Imp. Vidal y Planuch—1903.

Fins are, de l' Aladern, fora d' alguns articles solts, no li coneixiam treball pesant algun sobre filologia. L' obreta que 'ns ocupa, si no es d' una transcendencia plena, es d' interès important; no es l' obra d' un savi, es el recull d' un amant, no es l' investigador profund dels arcans filològics, sino l' interessat aymador d' una llengua, que mes que investigador dels seus misteris vol esser el divulgador de les seves glories.

Hens aquí en síntesis lo que representa l' obreta en cuestió.

El problema de si el catalá es idioma ó dialecte, no hi queda resolt, encar qu' aquest anunciat sia el títol de l' obra i sembla que sia l' anima de la mateixa.

En ella s' hi divulga, al nostre criteri, més el sentit polítich ó patriotich, qu' el verament filològich; no estudia la llengua catalana, sino que la catalófa, historiejanla quelcóm i geografiantla extensament.

No es, un estudi comparatiu en lo que basa alguna de sas afirmacions. Explica etimològicament el sentit de les paraules *idioma* i *dialecte*; pero hem de dir,—i a bon segur que ho sab de sobres l' amich Aladern—que les paraules no es poden pendre en sentit etimològich sempre; la major part las usém per extensió, i si vulgarment no es una regla general, literariament ell ho sab bé, es una regla extensiva.

Aixís, definir lo que es idioma i dialecte, pres en el sentit etimològich,—aixó no vol dir que no li acceptém ses definicions—no te punt solit. Les paraules es prenen pel sentit que tenen, no pel que tenian ó poden haver tingut. La paraula llatina *mus*, vol dir *rata*, i afegintli la terminació diminutiva *culus* vol dir *ratull*; donchs ve la paraula catalana *muscle*, devé de *mus*, *rata* i del diminutiu. Hem posat aquest exemple per significar que etimològicament es poden dir disbarats. No es que l' Aladern n' hagi dit cap, al contrari. Donchs bé, dirian els llegidors, i a que vé la *rata* i el *muscle*? Donchs qu' els llatins digueren *musculus* als muscles, per la semblansa que tenen els muscles fora del cos als ratolins pelets. Aixís, ens podriam trovar a cada pas ab aberracions etimològicas. Fora de quand una paraula estiga desprovista de sentit, i aixó sols succeeix quand s' en descobreixen en lapides i pergamins, es precis del tot anar a cercar l' etimologia. L' Aladern ha fet malfet en el cas aquest, perquè l' acceptació de les dues paraules *idioma* i *dialecte* es ben genérica. Ell ha volgut am aixó donar una nova ruta a llurs significacions bé, ha volgut borrar ó vanagloriar-se de 'ls calificatius etjegats a la llengua catalana? Am tot aixó, l' Aladern no afirma qu' el catalá sia ni una cosa ni un

altre. El títol, donchs, de l' obra es mes posat per actualitat que síntesis. Fora d' aixó, qu' em perdoni l' amich; li parlèm sincerament. Aixó hem vist i aixó diém. I ens queda encare per dir:

Que l' obreta es instructiva i deleitosa; qu' enumera, i fins estudia els múltiples dialectes catalans, que es de transcendencia filològica i patriótica i es, i serà rebuda am satisfacció de tot aquell amant de les lletres. Ens demostra qu' el catalá no es fill sinó germá del llatí, i si no ho demostra am massa propietat ho deixa veurer clarament; qu' el catalá es mes antic qu' el castellá, cosa molt discutida de la que l' Aladern en surt airo; llástima qu' el llenguatge d' ell no sia tan catalanesc com el seu esperit; es l' única llástima.

ALPHONS MASERAS.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia 21 d' Abril de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispart.

Horas d' observació	Barómetro aneróide	Grau d' humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas	Estat del Cel
9	746	75			Nuvul
15	743	75		2	Nuvul

Ho as d' observació	TEMPERATURAS			VEN. Direcció	NUVOLS	
	Máxim	Mínim	Ter. típ.		Clase	Cantit
9	Sol	9	14	S.	N y C	0'9
15	Som 14		13	S.	N y C	1'0

CRONICA

Aquest demati den reunirse de segona convocatori la Junta del Cens electoral pera procedir a la rectificació del Cens.

Si a l' hora de costum se reuneixen avuy prou número de senyors ragidors, l' Excelentíssim Ajuntament celebrará la sessió ordinaria de primera convocatori.

Nostre benvolgut amich l' acreditat industrial don March Massó ha publicat lo catalech elegantment editat, de las novetats en robas de totes classes pera las temporadas de primavera y estiu.

En sa atractiva botiga del carrer de Montrols, número 17, se hi troban en tot temps robas de las millors classes que s' expenen.

Durant la tarde d' ahir caigné sobre nostra ciutat una pausada pluja que resultarà molt beneficiosa pera l' agricultura.

La "Unió Catalanista" ha posat a la venda los acorts de totes las Assambleas de la Unió en forma de librets, com segueix:

Manresa, "Bases pera la Constitució Regional Catalana".—Reus, "Medis pera portar a la práctica las Bases de Manresa".—Balaguer, "Bases pera la Tributació".—Olot, "Obras Públicas".—Girona, "Declaracions del Catalanisme".—Tarrassa, "Aclaracions y Interpretació dels acorts referents a eleccions y tributació".

Se vendrán al pren de 10 céntims cada un. A las entitats adheridas a la Unió se los hi farà la bonificació del 25 per 100 anant de compte d' ellas los gastos d' envió.

Hem rebut lo primer número del setmanari *La Conca de Barberá*, escrit en l' hermosa llengua catalana, lo que 's proposa defensar los interessos morals y materials de la comarca en que 's publica. Sigui ben vingut.

En lo tren número 712 que desde Barcelona s' dirigeix a Valencia, lo dissapte per la nit fou assaltat per dos subjectes desconeguts lo departament reservat pera senyoras, entre las estacions de Ametlla y Ampolla, robant a una senyora que hi anava, la fabulosa suma de 316.000 pessetas en bitllets del

Banch d' Espanya de 1000 pessetas y 518 monedas d' or que portava en son maletí de ma.

Los lladres després d' haver fet lo robo saltaren del tren sens que fins ara se n' haigi sapigut res.

Lo soci de la Colombófila de nostra ciutat, en Joan Monsó, ha agafat un colom missatger, y que porta 'n l' anell l' inscripció: "nú. mero 204, any 1902".

A qui acreditati ser son amo, se li entregará lo referit colom al local de nostra societat colombófila.

Al bou per la banya y al home per la paraula.

May millor ocasió qu' ara pera coneixe fins ahont arriba la serietat de "Las Circunstancias."

En sa edició d' ahir surt tot arrepenit de sos actes que reconeix poch dignes y s' entreté en donar satisfaccions ab molts paraulas pero sense concretar res.

Nosaltres li hem prés l' embit y, al efecte, la convidém a puntualisar las sevas disculpas de una manera serie y comprensiva, tal y com va ser l' insult y allavors veurém si la noblesa del confrare te los graus que vol marcarli en l' escrit de referencia.

Si lo senyor Mangrané es ó no es inspirador de LO SOMATENT, no li don ni li tren res de la seva reconeguda dignitat ni importa tampoch a l' acusació que contra ell y altres estimats nostres feu "Las Circunstancias", y, prescindint de la abundant y inutil fraseologia del confrare, deu preciaar la seva disculpa diguent publicament si considera ó no al senyor Mangrané un explotador de la classe obrera com insidiosament l' acusa.

Noblesa obliga. La de nostres amichs aixís calumniats no l' ha imitat encara los de "Las Circunstancias."

Veyam, donchs, la seva conducta d' ahir si la justifica ab las obras demá. No podém tardar a comprobarho.

Demá, dijous, festivitad de Sant Jordi, se celebrará missas de 7 a 9 en l' altar del Sant Patró de Catalunya que 's venera en l' hermita de la Mare de Den del Roser.

L' escultor senyor Querol ha escrit una carta al rector de la universitat de Salamanca oferintli a modelar lo monument en honor de las victimas dels darrers successos sens cap classe de retribució.

De Tarragona:

Segons se 'ns digné anit, los patrons de mestres de casas han acordat concedi la jornada de vuit horas als oficials del ram.

Ab aquesta concessió s' evitará la vaga en projecte.

Extracte del «Boletin Oficial»

Circular del senyor governador civil encarregant als jutjes municipals la remissió d' una nota comprensiva de las defuncions per pigota ocorregudas durant lo primer trimestre.

Instancias de don Angel Armentia solicitant pertenencias de minas en lo terme de Prades.

Relació dels industrials y las cnotas que han sigut declaradas fallidas per industrial.

Anunci de diferents serveys municipals dels Ajuntaments de Masdenverge, Lloá, Alcanar, Vilarrodons, Montmell y Torrojé.

Sentencia del Jusat de Valls recaiguda en plet sostingut entre Joseph Godall y Joseph Coll.

Idem del de Gandesa declarant legalment pobre a Dionisio Gisbert Pellisa.

Cédula del de Reus citant a Anton Ollé Jansans, pera retornarli una cantitat que li fou ocupada.

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir pessetas 752'99.

Un dels aconeteixements mes notables d'aquets temps, es l'invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona la cabells blancs del color que s'han tingut a la juventut, sens que perjudiqui en lo mes minim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa caiguda y fa desapareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y a las principals Perfumerias y Perruqueras.

Diposit general: J. Uriach y C. BARCELONA
D. MANEL DE PENARRUBIA
Procurador dels Tribunals
Ha traslladat son despatx a la
cambra de Sant Joan, número 30-3er.
TARRAGONA

FINALMENT OH LECTORS!
Podem anunciar que ha sigut vensut lo terrible mal venereo y sifilitich. Pera details llegeixis en 4.ª plana, "Milagrosos confts ó Injecció anti-venereo y Roob anti-sifilitich
CONSTANCI.

Secció comercial

CAMBIS CORRENTS
en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 dij	—	33'85	—
" 60 "	—	—	—
" 8 dij	—	—	—
" vista.	—	34'25	—
Paris 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	—	36'20	—
Aix 8 0/0	—	—	—
Amberes 90 dij.	—	—	—
Marsella 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" 4 vista.	—	—	—
Perpignan 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
Hamburgo 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	—	—	—

Cambi anterior de

Valors locals	Diner	Paper	Oper.
645 Gas Rensense.	—	—	—
625 Industrial Farinera.	—	—	—
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.	—	—	—
740 Manufacturera de Coton.	—	—	—
10 C. Rensense de Transias.	—	—	—
27'50 C.ª Rensense de Transias privilegiadas 5 per 100.	—	—	—
325 Electra Rensense.	—	—	—
Manicomio de Reus.	—	—	—

BOLSI DE REUS

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir.

Interior	74'58	Cubas del 68	—
Colonial	—	Cubas del 90	—
Orensens	33'80	Amortisable	95'45
Norts	59'75	Ob. 5 p.º.	Almansa 103'25
Alicants	95'45	Id. 3 p.º.	Fransas 58'87
Vitalici V.	—	Id. 3 p.º.	Orense 53'25
PARIS		MADRID	
Exterior	—	Interior	74'65
— GIROS —			
Paris	36'50	Londres	34'35

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior	86'12
Portugués	31'30
Rio Tinto.	12'69
Norts.	206'—
Alicants.	331'—

Se reben ordres para operaciones de Bolsa. Compra y venta al cenat de tota clase de valors cotisables de Bolsa. Descompte de en-

pons y compra de monedas de tots los paisos.

J. MARSANS ROY Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ
Carrer Santa Ana, 19.

Cotisació a Barcelona a las 16 d'ahir

Interior	74'60	BARCELONA	—
Amortisable 5 p.º	95'45	Franses	36'50
Colonial	—	Lliuras	34'35
Mercanti	—	MADRID	—
Norts	59'80	Interior	74'60
Alicants	95'50	Franses	36'40
Orensens	33'80	PARIS	—
Obs. Fransas 2 1/4	59'—	Exterior	86'72
Id. Almansa 5 0/0	103'50	Nortes	20'80
Id. Id. ayg	—	Alicants	332'

Ordres de Bolsa. Compra y venta al cenat de tota classe de valors. Descompte de cupons. Compra de monedas d'or y bitllets extrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris.

ANUNCIS PARTICULARS

CLÍNICA DE MASSATJE

DE
P. DURÁN, METJE-CIRUJIA
Carrer Oset núm. 1, pis primer,
cantonada al dela Presó.—Reus.

Ab lo massatge manual y vibratori s'obtenen ràpids y sorprenents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (luminat,) Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Vito), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escribes, etc.

Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astringencies de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

TEATRO CIRCO

La Junta de Govern de la societat "El Circulo," admitirá proposicions para l'arrendament del Teatro Circo de sa propietat durant la tempora d'istiu que comensará lo quinze del vinent Maig y acabarà al 31 d' Octubre del corrent any. No s' fissa classe determinada d' espectacles.

Los que vulguin presentarlas tindran de ferho abans del trenta del corrent mes d' Abril en la Secretaria de la Societat.

La Junta se reserva la facultat d' acceptar la proposició que estimi mes convenient ó rebutjarlas totas.

Reus 8 d' Abril 1903.—Lo Secretari, Joan Odena.

"La Palma,"

Se pose en coneixement dels socis de la mateixa que hasta lo dia 25 del actual serán atmitidas las sollicituts que presentin para l' carrech de catefer del nou local d' istiu, atinentse a las condicions expresadas en l'anunci que para aquest objecte hi ha fixat en un dels salons de la Societat.

Lo citat carrech havent de ser atjudicat per libre elecció dels senyors socis, tindrà lloch aquest acte lo dia 3 de Maig prop vinent de tres a cinch de la tarde.

Lo que s' comunica para los efectos conseqüents.

Reus 13 Abril de 1903.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de torn, Mari Cort.

SE VEN

Se cedirá a un preu módich una magnífica casa de camp y aprop de 4 jornals de terra, a mitj hora d' aquesta ciutat. Està plantada de garrofers, olivers y abundant en arbres fructífers, posseix pou ab aygua abundant y

clnia y sis horas d' aygua setmanals d' una abundant mina.

Los avellaners y demás arbres fructífers son plantats de 6, 7 y 8 anys enperre.

Para informes en aquesta Redacció.

COTXES FÚNEBRES EN VENTA

Ni ha de 1ra., 2na., 3ra., 4ta. y 5ta. classe ab tots sos adornos necessaris.

Pera informes en aquesta Ciutat, Arrabal de Sant Pere número 24, entressol.

ALS ELECTORS

Queda oberta en aquesta ciutat lo Centre electoral del Candidat don Joan Cañellas, en l' Arrabal de Robuster, número 38, entressol.

AVIS IMPORTANT

Donya Marina Gavalda Caparó, professora en parts, aprobada per la Real Academia de cirujia y medicina de Barcelona, ofereix sos serveys a cuantas personas desitjin probar sa inteligencia.

A mes de tindre una gran práctica y notabilitat en parts, s' ha distingit durant molts anys en enfermetats de la higiene de las donas; ciencia adquirida en companyia de diferentes especialistas de Barcelona.

Consulta tots los dias de 1 a 3 tarde

Arrabal Robuster, 10, 1er. Reus

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS
HORT DE PAU ABELLÓ
Se ven en lo carrer del Roser, 4.

APRENENT

Se'n necessita un en aquesta impremta.

B. SANTOS Y VALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents a Madrid, qu' hi tingan ó vulgan establirhi negoci.

Alcalá, 110, 2n. dta.—MADRID.

PERA VIURER BE

estar sempre de bon humor y pera precaveres de tota classe de enfermetat y infecció, es precis fer constant us del Elixir Verdí.—No s' coneix cap cas de persona que fent un us moderat, pero constant d' aquest milagros elixir, haigi caygut malalt del estómach ó de febre. Las personas sanas denhen pendren pera no caurer malaltas; las que están malaltas, las endebles, malhumoradas denhen pendrel pera posarse bonas.

Deu mil certificats de metjes y malalts atestiguan d' una manera clara, terminant, luminosa, lo infalible qu' es en molts cassos, y lo indiscutiblement bo qu' es sempre l' Elixir Verdí es un tónico analéptic: es a dir que reanima y enforteix. A Inglaterra, Alemania, Bélgica, Dinamarca y altres paissos las familias estant constantment provistas del milagros elixir para son continuu us, y a aixó tal vegada es degut que aquellas rassas siguin mes desarrolladas, mes fortas y vigorosas que altres en Espanya mateix, provincias que mes us fan d' aquest preciós elixir, senyalan menos enfermetats y indican en los noys major forsa y vigor. L' Elixir Verdí se troba de venta en todas las farmacias a dos pessetas frasco.

CENTRO DE LECTURA

AVÍS
La Junta de Govern d' aqueixa Societat d' acort ab la Secció Artística de la mateixa, ha decidit tenir oberta l' Exposició de fotografias los dijous, diumenges y dias festius, de las 9 a las 12 de la nit los dijous y de las 7 de la tarde a las 12 de la nit los dias de festa.

Los que no son socis del "Centro de Lectura," podran també visitar l' Exposició pagant una pesseta per l' entrada.

Lo que s' avisa pera coneixement del senyors socis y del publich en general.

Reus 20 d' Abril de 1903.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari, A. Porta Pallisé.

Efectes de la infirmitat del medicament.
Mil duros se donarán a qui fent constant us del Elixir Verdí sigui atacat de enfermetats del ventre ó de febre. En todas las farmacias a 2 pessetas pot.

Agent general a Reus, Joseph Martorell, S. en C.—Carrer Monterols 30

TELEGRAMAS

Madrid 21.
Cosas d' Hisenda

Ahir conferenciaren llargament d' Hisenda y lo governador del Banch d' Espanya, senyor Garcia Alix, haventse tractat de las impresions pessimistas que sobre la cuestión del Marroch han corregut per las Bossas de Paris y Madrid, per quina causa han baixat nostres valors.

Sembla que han convingut los medis de evitar que nostre primer signe de crédito sofreixi los efectos.

També han tractat los senyors Rodriguez Sampedro y Garcia Alix del problema del cambi internacional y dels medis de contenir l' alsa.

Als centres bursatils se deya que entre los projectes que l' ministre d' Hisenda presentará a las Corts hi figura lo de suspensió del affidavit.

Tractat de propietat literaria

Pel ministeri d' Instrucció pública s' ha resolt que l' Consell d' Instrucció en pes dongui son parer aviat sobre la ratificació del tractat de propietat literaria entre Perú y Espanya.

Rumor

A darrera hora ha corregut lo rumor de que l' senyor Canalejas, mentres estava celebrant un banquet a Elix, li ha vingut un vomit que ha posat en perill sa vida.

Malgrat las gestions que ha fet no he pogut comprobar lo rumor.

Lo general

També s' ha dit que l' general Bernal está molt vigilat pel Govern, pera sospitarse que sa vinguda está relacionada ab lo moviment republicá.

Los estudiants

Ahir los estudiants de la Universitat, pretextant la celebració del Congrés de la Premsa métrica se negaren a entrar a classe, pero després, accedint a prechs dels catedráticos acabaren per entrarhi.

Al ministeri de la Governació, punts estratégichs y edificis públich s' ha observat que l' governador civil havia pres precaucions, puig era molta la policia que hi havia preparada.

IMP. CASERAS Y VILA

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Surtida	Correu	4'53 matí	arribada	8'34 matí
"	Exprés	7'05 "	"	9'14 "
"	Mixto	8'41 "	"	1'03 trde
"	Merc.	12'07 "	"	3'02 nit.
"	Correu	2'14 trde.	"	5'24 trde
"	Mixto	7'14 "	"	10'19 nit.

De Barcelona a Reus

Surtida	Merc.	5'15 matí	arribada	3'06 trde
"	Mixto	6'01 "	"	11'30 matí
"	Correu	9'47 "	"	1'05 trde
"	Omb.	12'35 "	"	5'32 "
"	Mixto	2'26 trde.	"	7'11 "
"	Exprés	7'26 "	"	9'38 nit.

De Reus a Saragossa	Surtida	Correu	1'35 trde.	arribada	8'35 nit.
"	Mixto	7'57 "	"	6'36 matí	
"	Exprés	9'14 nit	"	3'01 "	
"	Merc.	3'36 trde.	"	11'54 nit.	
"	"	5'32 matí	"	8'51 matí	

Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.

De Saragossa a Reus	Surtida	Exprés	1'50 matí	arribada	6'59 matí
"	Correu	7' "	"	2'06 trde	
"	Mixto	10'05 nit	"	8'11 matí	
"	Merc.	0'38 matí	"	11'27 "	
"	"	6'59 trde	"	10'15 nit.	

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleida	Surtida	Correu	8'29 matí	arribada	11'35 matí
"	Mixto	6'05 trde.	"	9'57 nit	
"	Merc.	1'45 "	"	"	

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimodí.

De Lleyda a Reus	Surtida	Mixto	5'28 matí	arribada	9'29 matí.
"	Correu	4'05 trde.	"	7'09 trde.	
"	Merc.	"	"	1'39 "	

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimodí.

De Reus a Tarragona	Surtida	Mixto	8'16 matí	arribada	8'45 matí.
"	"	"	"	9'44 "	
"	Merc.	2'30 trde.	"	3'05 trde.	
"	Correu	7'17 "	"	7'48 "	

De Tarragona a Reus	Surtida	Correu	7'45 matí	arribada	8'15 matí.
"	Merc.	12'22 trde.	"	1'— trde.	
"	Mixto	5'08 "	"	5'46 "	
"	"	8'— nit	"	8'38 nit.	

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS A SALOU
 Servey de trens que regeix desde 7 dia 29 Setembre de 1902.
 Sortidas de Reus: al matí 4'10.—10'—A la tarda a las 2'47.—4'15.
 Sortidas de Salou: al matí a las 4'58.—11'04. A la tarda a las 5'32 y 7'40.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA
 DE
D. ANTON BARDOY
 HABITACIONES Y SERVEYS INMILLORABLES
 CARRER DE EN MEDIO, 11
 CASTELLÓ DE LA PLANA

Companyia valenciana de navegació

LÍNEA REGULAR DE GRANS Y RÁPITS VAPORS ENTRE ESPANYA Y LAS COSTAS DE FRANCIA Y ITALIA
VAPORS DE LA COMPANYIA: SAGUNTO, JÁTIVA, ALCIRA, CABAÑAL, GRAO, MARTOS Y DENIA
 Surtidas fijas y semanales del port de Tarragona pera MARSELLA y GÉNOVA los dimars de cada setmana ab escala quinzenal a LIORNA.

Se atmetpa ssaetje y carga a fletes reduits.—Se atmet carga ab flete carregat y coneixement directe pera New-York, Boston, Nápol, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Trieste, Fiume, Odessa, Braila, Galatz, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, etc., ab trasbord a Génova y Argel ab trasbord a Alacant.

Agent: DON ROMÁN MUSOLAS, carrer de Apodaca, 38.—Teléfono núm. 34.—TARRAGONA

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Mils y mils de celebritats mélicas, després d'una llarga experiencia, s'han couvensat y certifiat, que pera curar radicalment ab dos ó tres días la purgació recient y ab cinch ó sis días la crónica, gota militar, úlceras, finix blanch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrais, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 días los extrenyiments uretrais (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillossimas sondas, no hi ha medicament més milagrós que ls CONFITS é Injeccions Costanzi.

També certifiican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilítica ó herpética, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extren los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fáciles de curar. A Salvati Costanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per medi del tractament especial ab éll, admét als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos pera ls qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Jarpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas, mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.ª tots los dillums, dimecres y diyendres a las 12.

TALLER DE CAMISERIA DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40.—REUS
 Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonaduras bera camisas, paraigüas, sombrillas, castons, petacas, cigarreras, carteras, tergeters, moneders, poquillas y elástichs. Agullas pera corbatas. Se fan a mida camisas, calsetots, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR DE PERE DOMENECH-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetas, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectórichs y escultórichs pera iglesias, etc.
 Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.
PREUS REDUHITS

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA
 de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias
 FUNDADA L'ANY 1848
 Pólissas indisputables.—Beneficis capitalissats
 Primas molt moderadas
 La Gresham té constituit lo diposit exigut per las Lleys fiscals vigen's com garantia per los seus assegurats a Espanya.
 Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA
 Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.
 A Reus: dirijirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES D' ABRIL DE 1903

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 21 d' Abril directament pera Montivideo y Buenos Ayres, lo magnifich y rápit vapor francés

ALGERIE

Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

APERITIU-CORROBORANT
 Tonic-febrifugo
 THE COSMO S. EN C. Y. DE C. EN P.
 BARCELONA
 Unica casa productora pera la exportació a América

LOT

SE PREN ab aygua, lo pur, abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.
 Demanis en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.
 Los pedidos, aixi per Espanya com pera América, deuhán dirijirse a The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.
 Agent General a Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Monterols número 30.

Estómago, Hígado, CALENTURAS REMEDIAS
ELIXIR VERDI
 THE COSMO S. EN C. BARCELONA
 PRECIO: 2 pesetas frasco

Certificat núm. 9.909
 Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Vergel, districte de Denia.
 Certifico: Que desde fa dos meses vinch formulant l' Elixir Verdi, hayent obtingat molt favorables resultats, especialment en una dona casada de non que venia sufrint una pertinás gastralgia, consecuencia de lo qual havia experimentat digestions difícils, pérdna de forsas, continuu extrenyiment y constants desvaneyements.
 Ab l' ús de tres pots de Elixir Verdi he observat tan gran millora que, pot dirse, está ja completament bona.
 Lo que tinch lo gust de comunicar pera satisfacció de vostés y estimul dels patients.
 Joseph Muñoz, metge cirurgiá.
 Se ven en totas las farmacias
PREU 2 PESSETAS
 Agent general a Reus, Joseph Martorell, S. en C.—Carrer Monterols núm. 30.

MÁQUINAS SINGER PERA COSÍ
 SUCURSAL
 Demanen lo catalech ilustrat que 's dona franch
 Recomanem la máquina bobina central pera treballs artísticos y us doméstich.
 SUCURSAL A REUS MONTEROLS 40
 No equivocás, Monterols 40!